

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 2
Кафедра трудового та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри трудового та
господарського права факультету № 2 ХНУВС
протокол № 7 від 07.07.2023

Завідувач кафедри

Костянтин МЕЛЬНИК

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО (ВК 03)
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра	Кафедра трудового та господарського права факультету № 2 (http://univd.edu.ua/uk/dir/551/kafedratrudovogo-ta-gospodarskogo-prava)
Контактний телефон	+38 (057) 73-98-138 (роб.)
E-mail	kaf_tryd@ukr.net
ЛЕКТОР (ЛЕКТОРИ)	
	Мельник Костянтин Юрійович Завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор. Email: kaf_tryd@ukr.net Лекційний потік: факультет № 2 група: Ф2-203

	<p>Подорожній Євген Юрійович професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Email: kaf_tryd@ukr.net</p> <p>Лекційний потік: факультет № 2 група: Ф2-203</p>
	<p>Яценко Тамара Петрівна Старший викладач кафедри трудового та господарського права факультету № 2 ХНУВС, кандидат юридичних наук. E-mail: ytp300678@gmail.com</p> <p>Лекційний потік: факультет № 2 група: Ф2-203</p>
<p>Назва освітньої програми</p>	<p>Облік і оподаткування (Облікова аналітика) Accounting and taxation (Accounting analytics)</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>Перший (бакалаврський) (НРК України – 6 рівень та перший цикл вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, EQF LLL – 6 рівень).</p>
<p>Галузь знань</p>	<p>07 Управління та адміністрування</p>
<p>Спеціальність</p>	<p>071 Облік і оподаткування</p>
<p>Статус дисципліни</p>	<p>Вибіркова компонента освітньо-професійної програми, вивчається в 4 семестрі II курсу для денної форми навчання.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>З'ясування ґрунтовних знань щодо сутності, предмета, методів та принципів господарського права; структури господарського права; вивчення основних понять господарського права, його джерел, засад та інститутів ґрунтується на доктрині господарського права. Та формування теоретичних знань у галузі господарського права, а також набуття практичних навичок щодо правильного застосування господарського законодавства.</p>
<p>Завдання вивчення дисципліни</p>	<p>Вивчення дисципліни спрямовується на застосовування ґрунтовних знань з основних</p>

	<p>теоретико-правових положень про сутність, предмет, методи та принципи, джерела господарського права, порядок та сутність легалізації суб'єктів господарської діяльності, існуючі організаційно-правові форми господарської діяльності, порядок та правові форми управління діяльністю суб'єктів господарювання, загальні основи зовнішньоекономічної діяльності, правові засоби та форми мінімізації ризику у господарській діяльності, правові засоби захисту від недобросовісної конкуренції, порядок, форми та наслідки контролю за господарською діяльністю, підстави та порядок притягнення до відповідальності за порушення господарського законодавства, порядок припинення господарської діяльності та нормативну базу, яка присвячена вищезазначеним положенням. Та вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самотійно вивчати чинне господарське законодавство та аналізувати практику його застосування; - аналізувати, узагальнювати та застосовувати норми господарського законодавства; - розуміти термінологію, яка застосовується у господарському праві; - складати та оформлювати документи, передбачені господарським законодавством; - творчо підходити до розв'язання задач з господарського права.
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	<p>4 кредити ECTS (загальний обсяг – 120 год.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>аудиторна робота</u>: 60 год. - <u>самотійна робота</u>: 60 год.
Форми та види проведення навчальних занять	<p>Форма навчання – денна</p> <p>Види навчальних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>лекції</u>: 30 год. <u>семінарські заняття</u>: 30 год.
Самотійна робота	<p>Підготувати реферат, підготувати конспект за темами самотійної роботи, вирішити практичні задачі, написати тези доповіді на конференцію або круглий стіл.</p>
Індивідуальні завдання	<p>Наукові доповіді, реферати.</p>
Необхідне обладнання	<p>Мультимедійне обладнання (ноутбук та проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом</p>

	у мережу Інтернет, бланки процесуальних документів.
Мова викладання	Українська.
Контроль	<p>Поточний та підсумковий контроль. Поточний: опитування на практичних заняттях; участь у дискусіях; підготовка та обговорення доповідей, рефератів; тестування; виконання самостійної роботи; перевірка вирішених задач.</p> <p>Критерії оцінки поточного контролю викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.</p> <p>Підсумковий контроль: залік.</p>
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК.13. Здатність ефективно застосувати норми права в професійній діяльності.</p>
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема № 1: Поняття господарської діяльності.	
Поняття господарської діяльності. Ознаки та мета господарської діяльності.	

Самостійність господарської діяльності. Ініціативність господарської діяльності. Систематичність господарської діяльності. Ризиковий характер господарської (підприємницької) діяльності. Мета господарської діяльності. Співвідношення підприємницької та некомерційної господарської діяльності. Передумови заняття господарською діяльністю. Конституційні, правові, економічні, організаційні, правосуб'єктні, політичні та інші передумови заняття господарською діяльністю. Класифікація видів господарської діяльності. Види господарської діяльності та підстави для їх поділу. Дрібне, мале, середнє та велике підприємництво. Торговельне, інвестиційне підприємництво. Зовнішньоекономічна діяльність. Інші види господарської (підприємницької) діяльності. Підприємництво: поняття, ознаки та мета. Поняття підприємницької діяльності. Ознаки підприємницької діяльності. Мета підприємницької діяльності. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності, що встановлені відносно фізичних осіб. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності, що встановлені відносно юридичних осіб та окремих видів діяльності. Принципи господарювання та їх зміст. Загальні принципи господарювання. Принципи підприємницької діяльності та їх зміст. Розповсюдження принципів підприємництва на некомерційну господарську діяльність.

Тема № 2: Поняття господарського права.

Поняття господарського права, його предмет та методи. Умови та межі здійснення господарської діяльності. Господарське право як галузь законодавства. Конституція України як джерело господарського права. Міжнародні угоди як джерело господарського права. Цивільний та Господарський кодекси України як джерела господарського права та їх співвідношення. Закони України як джерела господарського права та їх класифікація. Укази Президента України з економічних питань. Акти Кабінету Міністрів України, міністерств та відомств. Акти органів місцевого самоврядування. Локальні нормативні акти та їх види. Місце договору у регулюванні господарських відносин. Звичай ділового обороту як джерело господарського права. Застосування аналогії для регулювання господарських відносин. Господарське право як наука та навчальна дисципліна. Система навчального курсу «Господарське право». Місце господарського права в системі права України. Специфіка приватноправового та публічно-правового регулювання господарської діяльності. Особливості проведення державою регуляторної політики в сфері господарської діяльності.

Тема № 3: Господарські правовідносини.

Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. Зміст та елементи господарських правовідносин. Підстави виникнення господарських правовідносин. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості. Особливості речей, як об'єктів господарських правовідносин. Цілісний майновий комплекс (підприємство) як об'єкт господарських правовідносин. Особливості робіт та послуг як об'єктів господарських правовідносин. Об'єкти права інтелектуальної власності як об'єкти господарських правовідносин. Інші

види об'єктів господарських правовідносин. Суб'єкти господарських правовідносин та їх види. Суб'єкти господарювання. Особи, що створюють юридичну особу як учасники відносин у сфері господарювання. Споживачі як учасники відносин у сфері господарювання.

Тема № 4: Загальна характеристика суб'єктів господарювання.

Поняття суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання. Гарантії прав суб'єктів господарювання. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання. Господарська правоздатність фізичних осіб-підприємців та її відмінність від цивільної правоздатності. Надання повної цивільної дієздатності (емансипація). Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю. Господарська дієздатність фізичних осіб-підприємців. Вчинення угод фізичною особою-підприємцем. Межі відповідальності фізичних осіб-підприємців. Поширення правил про юридичну особу щодо фізичних осіб-підприємців. Юридичні особи як суб'єкти господарювання. Поняття юридичної особи. Співвідношення юридичних осіб, передбачених Цивільним та Господарським кодексами України. Відокремлені підрозділи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичних осіб в сфері господарювання. Правоздатність юридичних осіб. Загальна та спеціальна правоздатність юридичних осіб. Дієздатність юридичних осіб. Управління діяльністю юридичної особи. Відповідальність юридичних осіб.

Тема № 5: Створення суб'єктів господарювання та порядок їх державної реєстрації.

Створення суб'єкта господарювання. Попередні дії щодо утворення суб'єкта господарювання, випадки проведення, види та юридичне значення. Правовий режим угод, що були вчинені до державної реєстрації суб'єкта підприємництва. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Обов'язкові дії, що проводяться після державної реєстрації. Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання. Види реєстраційних дій. Державні органи, що здійснюють державну реєстрацію підприємців. Правовий статус державного реєстратора. Місце проведення державної реєстрації та порядок його визначення стосовно фізичних та юридичних осіб. Відомості, що містяться у Єдиному державному реєстрі та їх правовий режим. Порядок надання відомостей з Єдиного державного реєстру. Публікація відомостей Єдиного державного реєстру. Реєстраційна справа, поняття, склад документів щодо неї залучаються. Порядок отримання документів реєстраційної справи. Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій. Порядок та способи подання документів. Порядок розгляду поданих документів. Зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації. Відмова в проведенні державної реєстрації. Прийняття рішення про державну реєстрацію підприємця та дії державного реєстратора, що пов'язані з цим. Дії, що пов'язуються з державною реєстрацією суб'єкта господарювання, їх види та юридичне значення. Реєстрація у централізованих державних фінансових фондах. Відкриття рахунку в установі банку.

Тема № 6: Ліцензування господарської діяльності.

Поняття та ознаки ліцензування. Принципи ліцензування. Види ліцензійних дій. Суб'єкти ліцензування. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Загальні правила визначення видів діяльності, що підлягають ліцензуванню. Поняття та правове значення ліцензійних умов. Державні органи, що здійснюють видачу ліцензій, їх види та правове становище. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання. Загальний порядок отримання ліцензії. Документи, що подаються для отримання ліцензії. Залишення документів без розгляду. Відмова у видачі ліцензії. Порядок повторного звернення для отримання ліцензії у разі відмови в її видачі. Прийняття рішення про видачу ліцензії. Переоформлення ліцензії. Видача дублікату ліцензії. Порядок користування ліцензією. Строк дії ліцензії. Територія, на яку розповсюджується дія ліцензії. Обов'язки ліцензіата при користуванні ліцензією. Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави. Контроль за наявністю ліцензії. Контроль за дотриманням ліцензіатом ліцензійних умов. Анулювання ліцензії, його види та підстави. Добровільне, примусове анулювання ліцензії. Анулювання ліцензії з фактичних підстав. Порядок анулювання ліцензії.

Тема № 7: Правове становище підприємств та їх об'єднань.

Поняття підприємства та його основні ознаки. Підприємство як суб'єкт права. Майно підприємства. Речові права, на яких підприємство володіє майном. Право господарського відання та право оперативного управління як майнова основа діяльності підприємств. Права та обов'язки підприємств. Поширення норм про підприємства, як суб'єктів права до підприємств, як цілісних майнових комплексів, що належать іншим суб'єктам. Поняття організаційно-правової форми підприємств. Види організаційно-правової форм підприємств. Організаційна структура та порядок управління підприємством. Повноваження власника підприємства та трудового колективу. Правовий статус керівника підприємства. Господарські відносини підприємства з іншими суб'єктами господарської діяльності. Особливості правового становища окремих видів підприємств. Види приватних підприємств. Особливості правового становища фермерського господарства. Поняття та ознаки комунального підприємства. Комунальні унітарні підприємства. Поняття та ознаки державного підприємства. Державне унітарне підприємство. Державне комерційне підприємство та особливості його діяльності. Правове становище казенного підприємства. Підприємство, що діє на колективній формі власності. Поняття підприємства колективної власності. Виробничі кооперативи, підприємства споживчої кооперації, підприємства громадських та релігійних організацій. Поняття об'єднань підприємств. Господарське об'єднання, державне господарське об'єднання, комунальне господарське об'єднання. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств та їх види. Асоціація, корпорація, консорціум, концерн, особливості їх правового становища. Управління об'єднанням підприємств. Майнові відносини учасників у об'єднанні підприємств. Вихід зі складу учасників об'єднання. Припинення діяльності об'єднання підприємств.

Тема № 8: Правове становище господарських товариств.

Поняття, ознаки та види господарських товариств. Установчі документи

господарських товариств та їх зміст. Локальні нормативні акти господарських товариств, їх види та юридичне значення. Види учасників господарських товариств. Особливості засновників господарських товариств. Обмеження щодо участі у господарському товаристві, які встановлені для фізичних та юридичних осіб. Права та обов'язки учасників господарських товариств. Правовий режим майна господарських товариств. Правовий режим внесків учасників. Статутний капітал господарського товариства та загальні положення щодо порядку його зміни. Загальні засади управління діяльністю господарських товариств. Порядок створення господарських товариств. Підготовчі дії щодо створення господарського товариства. Учасники господарського товариства. Поняття модельного статуту. Права та обов'язки учасників щодо управління діяльністю господарського товариства. Порядок діяльності господарських товариств. Статутний та засновницький капітал господарських товариства, їх розмір, порядок формування. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення капіталу товариства. Порядок діяльності господарських товариств. Порядок розподілу прибутку в господарських товариствах. Порядок виходу з товариства учасників. Порядок вирішення спорів в господарському товаристві. Порядок припинення діяльності господарських товариств.

Тема № 9: Правове становище акціонерного товариства.

Поняття, ознаки та види акціонерних товариств. Установчі документи акціонерного товариства та їх зміст. Права та обов'язки акціонерів щодо управління діяльністю товариства та порядок їх реалізації. Правовий режим майна акціонерних товариств. Майно акціонерного товариства. Статутний капітал акціонерного товариства, його розмір, порядок формування. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства. Порядок створення акціонерного товариства. Підготовчі дії щодо створення акціонерного товариства. Поняття та види акцій, порядок та строки їх розповсюдження. Реєстрація інформації про випуск акцій. Звіт про наслідки підписки на акції. Проведення установчих зборів акціонерного товариства. Управління діяльністю акціонерного товариства. Вищий орган акціонерного товариства, його компетенція, правомочність та порядок скликання. Виконавчий орган акціонерного товариства, його склад та компетенція. Наглядова рада акціонерного товариства, її компетенція та склад. Ревізійна комісія акціонерного товариства, її компетенція та склад. Права та обов'язки акціонерів. Правове положення акціонерів в акціонерному товаристві. Види акціонерів. Захист прав акціонерів. Обов'язки акціонерів. Відповідальність акціонерів.

Тема № 10: Правове становище товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю.

Поняття товариства з обмеженою відповідальністю. Ознаки товариства з обмеженою відповідальністю. Статут товариства з обмеженою відповідальністю та порядок його формування. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю, їх права та обов'язки. Обмеження у членстві в товаристві з обмеженою відповідальністю. Припинення учасника у товаристві з обмеженою відповідальністю. правонаступництво у товаристві з обмеженою

відповідальністю. Створення товариства з обмеженою відповідальністю. Майно товариства з обмеженою відповідальністю. Порядок формування статутного капіталу товариства та порядок його зміни. Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю. Вищий орган товариства з обмеженою відповідальністю, склад, компетенція та порядок прийняття ним рішень. Особливості прийняття рішень шляхом проведення опитування. Виконавчий та контролюючий органи товариства, їх склад та компетенція. Поняття та особливості товариства з додатковою відповідальністю. Зміст статуту товариства з додатковою відповідальністю. Управління діяльністю товариства з додатковою відповідальністю. Виконавчий та контролюючий органи товариства, їх склад та компетенція. Відповідальність учасників товариств з додатковою відповідальністю.

Тема № 11: Правове становище повного та командитного товариств.

Поняття та ознаки повного товариства. Порядок створення повного товариства. Установчий договір повного товариства та його зміст. Майно повного товариства. Управління діяльністю повного товариства. Поняття та ознаки командитного товариства. Порядок створення командитного товариства. Установчий договір командитного товариства та його зміст. Майно командитного товариства. Управління командитним товариством. Особливості припинення командитного товариства. Учасники повного та командитного товариств, їх права та обов'язки. Учасники повного товариства, їх кількість та обмеження щодо них. Права та обов'язки учасників повного товариства. Учасники командитного товариства, їх види та кількість. Права та обов'язки повних учасників командитного товариства. Права та обов'язки вкладників командитного товариства. Порядок та умови виходу учасників з повного та командитного товариств. Відповідальність учасників товариств. Управління діяльністю повного та командитного товариств. Порядок реалізації права на управління діяльністю повного та командитного товариств. Припинення учасників повного та командитного товариств. Особливості ліквідації товариств.

Тема № 12: Правове становище виробничих кооперативів.

Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу. Законодавство про кооперацію та його особливості. Загальні положення Цивільного та Господарського кодексів та спеціального законодавства про господарську діяльність кооперативів. Поняття та ознаки виробничого кооперативу. Принципи діяльності виробничого кооперативу. Порядок створення виробничого кооперативу. Загальні умови створення виробничого кооперативу. Статут виробничого кооперативу та його зміст. Особливості створення та припинення виробничого кооперативу. Членство у виробничому кооперативі. Права та обов'язки його членів. Правовий режим майна виробничого кооперативу. Власність виробничого кооперативу. Земля, як майно виробничого кооперативу. Правовий режим паю та його відмінність від правового режиму внеску до майна господарського товариства. Управління виробничим кооперативом. Права та обов'язки загальних зборів. Повноваження правління. Виконавчий директор та особливості його участі в управлінні.

Спостережна рада. Ревізійна комісія.

Тема № 13: Загальна характеристика припинення господарської діяльності.

Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання. Особливості припинення господарювання за власною ініціативою суб'єкта господарювання. Припинення господарської діяльності за рішення судових органів. Особливості припинення господарювання в разі закінчення строку дії легалізаційних документів. Особливості припинення деяких категорій суб'єктів господарювання. Способи і форми припинення господарської діяльності. Добровільне та примусове припинення діяльності суб'єктів господарювання. Ліквідація та реорганізація як форми припинення суб'єктів господарювання. Види реорганізації та правові наслідки їх застосування. Види реорганізації та правові наслідки їх застосування. Поняття та види реорганізації суб'єктів господарювання. Умови та порядок реорганізації суб'єктів господарювання. Правові наслідки реорганізації суб'єктів господарювання. Поняття та види ліквідації. Підстави для ліквідації суб'єктів господарювання. Порядок проведення ліквідації суб'єктів господарювання. Правові наслідки ліквідації суб'єкта господарювання.

Тема 14: Особливості ліквідації суб'єкта господарювання у зв'язку з банкрутством.

Поняття банкрутства та його правове значення. Правові системи банкрутства (ліквідаційна та санаційна). Суб'єкти банкрутства. Правове становище боржника та кредитора у справах про банкрутство. Провадження у справах про банкрутство. Підготовче засідання господарського суду у справі про банкрутство, мета, зміст та наслідки. Попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутство, мета, зміст та наслідки. Наслідки визнання боржника банкрутом. Поняття судових процедур. Порядок розпорядження майном боржника. Порядок призначення розпорядника майном боржника його права та функції. Санація боржника. Порядок призначення керуючого санацією та звільнення його від виконання функцій. Права та обов'язки керуючого санацією. Мораторій на задоволення вимог кредиторів. Ліквідаційна процедура, порядок призначення ліквідатора та створення ліквідаційної комісії. Порядок проведення ліквідаційної процедури. Правовий статус та повноваження ліквідатора. Порядок створення та компетенція ліквідаційної комісії. Черговість задоволення претензій кредиторів. Формування реєстру кредиторів. Особливості черговості задоволення претензій кредиторів.

Тема № 15: Правове регулювання обмеження монополізму та захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.

Поняття та значення правового регулювання захисту від недобросовісної конкуренції. Поняття економічної конкуренції та монополізації. Розвиток та система законодавства про захист економічної конкуренції. Види конкуренції. Поняття та значення правового регулювання обмеження монополістичної діяльності. Визначення монопольного положення. Ознаки монопольної діяльності. Поняття обмеження монополістичної діяльності. Монопольне становище та порядок його визначення. Поняття монопольного становища.

Контроль за концентрацією підприємств. Дії, що не визнаються концентрацією підприємств. Правовий статус Антимонопольного комітету. Компетенція Антимонопольного комітету. Поняття та види дій, що визнаються антиконкурентними. Неправомірне використання ділової репутації. Створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції і досягнення неправомірних переваг в конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення і використання комерційної таємниці. Організаційно-правові методи боротьби з порушенням законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідальність за порушення про захист економічної конкуренції.

Тема № 16: Правове регулювання ринку фінансових послуг.

Поняття та ознаки фінансових послуг. Суб'єкти ринку фінансових послуг. Умови надання фінансових послуг. Договір про надання фінансових послуг та його особливості. Види фінансових послуг. Різновиди фінансових послуг. Критерії класифікації фінансових послуг. Поняття фінансової установи та умови її створення та діяльності. Організаційні правила. Прийняття рішень при конфлікті інтересів. Запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом. Ліцензування діяльності фінансових установ. Документи, необхідні для отримання ліцензії на здійснення фінансових послуг. Видача ліцензії та підстави для відмови у її видачі. Державне регулювання ринку фінансових послуг. Форми державного регулювання ринку фінансових послуг. Органи, які здійснюють державне регулювання ринку фінансових послуг, співпраця та координація між ними. Заходи впливу на учасників ринку фінансових послуг. Штрафні санкції та порядок їх застосування за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг. Відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з діяльністю на ринках фінансових послуг. Порядок та підстави призначення тимчасової адміністрації, вимоги до її діяльності.

Тема № 17: Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності та її правове забезпечення. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове становище суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Особливості публічно-правового регулювання та приватноправового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Правове визначення принципів зовнішньоекономічної діяльності. Правове забезпечення принципів зовнішньоекономічної діяльності. Підстави та порядок проведення ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності. Поняття, види зовнішньоекономічного договору, його зміст, форма та порядок укладення. Державна реєстрація зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Вирішення спорів за зовнішньоекономічними договорами (контрактами).

Тема № 18: Контроль за здійсненням господарської діяльності.

Поняття контролю, його сутність та ознаки. Поняття та правове забезпечення контролю за господарською діяльністю. Процедура контролю за господарською діяльністю. Види та значення контролю. Повноваження державних органів при здійсненні контролю за господарською діяльністю. Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні порядку здійснення контролю за господарською діяльністю.

діяльністю. Правові форми здійснення контролю. Форми проведення контролю за господарською діяльністю. Об'єкти контролю. Документальне супроводження деяких форм контролю. Підстави для проведення контролю за здійсненням господарської діяльності. Умови та підстави для проведення контролю за здійсненням господарської діяльності. Права та обов'язки суб'єктів контролю. Захист та гарантії прав суб'єктів контролю.

Тема № 19: Відповідальність у господарському праві.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Підстави господарсько-відповідальності у господарському праві. Захист та гарантії прав суб'єктів господарювання. Види господарсько-правової відповідальності. Відшкодування збитків як вид господарсько-правової відповідальності: поняття, сфера застосування, порядок реалізації. Штрафні та оперативно-господарські санкції. Неустойка як вид господарсько-правової санкції. Види, підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій. Прострочення боржника. Прострочення кредитора. Функції та підстави господарсько-правової відповідальності. Функції та правове забезпечення господарсько-правової відповідальності. Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності. Поняття адміністративно-господарських санкцій, їх види. Строки застосування адміністративно-господарських санкцій.

Результати навчання

ПР24. Забезпечувати охорону прав і свобод людини, протидіяти злочинності, підтримувати публічну безпеку і порядок, застосовувати норми права в професійній діяльності.

Критерії оцінювання

Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль – 50 балів;
- підсумковий контроль – 50 балів.

Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Оцінка за аудиторну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які ним отримані на практичних заняттях (здобувач має отримати не менш 5 позитивних оцінок) з коефіцієнтом 5. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які отримані здобувачем за: реферати, доповіді та документи (здобувач має підготувати не менш 3 проектів документів) з коефіцієнтом 5. Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, які отримані здобувачем протягом семестру, та балів, які набрані на підсумковому контролі (заліку).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-90	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина

			передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій, самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.
Підсумковий контроль (орієнтований перелік питань)		Залік	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки та види господарської діяльності. 2. Поняття, ознаки та мета підприємництва. 3. Принципи господарювання та їх зміст. 4. Поняття господарського права, його предмет та методи. 5. Місце господарського права в системі права України. 6. Господарське право як галузь законодавства, особливості правового регулювання. 7. Джерела господарського права та їх класифікація. 8. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. 9. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості. 	

	<p>10. Цілісний майновий комплекс (підприємство) як об'єкт господарських правовідносин.</p> <p>11. Суб'єкти господарських правовідносин та їх види.</p> <p>12. Поняття та види суб'єктів господарювання.</p> <p>13. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання.</p> <p>14. Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю.</p> <p>15. Юридичні особи як суб'єкти господарювання.</p> <p>16. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб (підстави виникнення та припинення).</p> <p>17. Порядки та стадії створення юридичних осіб.</p> <p>18. Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання.</p> <p>19. Вимоги до оформлення документів, що подаються для державної реєстрації.</p> <p>20. Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій.</p> <p>21. Підстави для зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації.</p> <p>22. Відмова в проведенні державної реєстрації.</p> <p>23. Поняття та зміст модельного статуту.</p> <p>24. Поняття та зміст реєстраційної справи.</p> <p>25. Поняття та ознаки ліцензування.</p> <p>26. Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.</p> <p>27. Поняття та правове значення ліцензійних умов.</p> <p>28. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання.</p> <p>29. Документи, що подаються для одержання ліцензії.</p> <p>30. Підстави для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії.</p> <p>31. Ліцензійні справи.</p> <p>32. Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави.</p> <p>33. Поняття, ознаки та види господарських товариств.</p> <p>34. Установчі документи господарських товариств та їх зміст.</p> <p>35. Засновники та учасники господарських товариств, особливості їх правового становища.</p>
--	---

	<p>36. Правовий режим майна господарських товариств.</p> <p>37. Поняття, ознаки та види акціонерного товариства.</p> <p>38. Порядок створення акціонерного товариства.</p> <p>39. Майно акціонерного товариства.</p> <p>40. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства.</p> <p>41. Управління діяльністю акціонерного товариства.</p> <p>42. Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.</p> <p>43. Створення та припинення товариства з обмеженою відповідальністю.</p> <p>44. Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю.</p> <p>45. Поняття та особливості товариства з додатковою відповідальністю.</p> <p>46. Поняття та ознаки повного товариства.</p> <p>47. Порядок управління діяльністю повного товариства.</p> <p>48. Поняття та ознаки командитного товариства.</p> <p>49. Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу.</p> <p>50. Правовий режим майна виробничого кооперативу.</p> <p>51. Управління виробничим кооперативом.</p> <p>52. Поняття підприємства як організаційної форми господарювання його види та організаційні форми.</p> <p>53. Види підприємств та особливості їх правового становища.</p> <p>54. Правове становище казенного підприємства.</p> <p>55. Організаційна структура та порядок управління підприємством.</p> <p>56. Поняття та види об'єднань підприємств.</p> <p>57. Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>58. Способи і форми припинення господарської діяльності.</p> <p>59. Поняття та види ліквідації.</p> <p>60. Поняття та види реорганізації суб'єктів господарювання.</p> <p>61. Поняття банкрутства та його правове</p>
--	--

	<p>значення.</p> <p>62. Провадження у справах про банкрутство.</p> <p>63. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справах про банкрутство.</p> <p>64. Санація боржника.</p> <p>65. Поняття реструктуризації боргів боржника, порядок її застосування, зміст та наслідки невиконання боржником плану реструктуризації боргів.</p> <p>66. Ліквідаційна процедура, порядок призначення ліквідатора та створення ліквідаційної комісії.</p> <p>67. Повноваження ліквідаційної комісії.</p> <p>68. Черговість задоволення претензій кредиторів.</p> <p>69. Поняття та значення правового регулювання захисту від недобросовісної конкуренції та обмеження монополістичної діяльності.</p> <p>70. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції</p> <p>71. Антимонопольний комітет та його компетенція.</p> <p>72. Монопольне становище та порядок його визначення.</p> <p>73. Поняття та види дій, що визнаються антиконкурентними.</p> <p>74. Поняття та види дій, що визнаються неправомірним використанням ділової репутації господарюючого суб'єкта (підприємця).</p> <p>75. Поняття та види дій, що визнаються створенням перешкод господарюючим суб'єктам (підприємцям) у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції.</p> <p>76. Поняття та види дій, що визнаються неправомірним збиранням, розголошенням та використанням комерційної таємниці.</p> <p>77. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та її правове забезпечення.</p> <p>78. Підстави та порядок проведення ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>79. Поняття, види зовнішньоекономічного договору, його зміст, форма та порядок укладення.</p>
--	---

	<p>80. Поняття, ознаки та види фінансових послуг.</p> <p>81. Поняття фінансової установи та умови її створення та діяльності.</p> <p>82. Державне регулювання ринку фінансових послуг.</p> <p>83. Заходи впливу на учасників ринку фінансових послуг.</p> <p>84. Правове регулювання ринку страхових послуг.</p> <p>85. Види страхових послуг.</p> <p>86. Поняття контролю, його сутність та форми.</p> <p>87. Види та значення контролю за господарською діяльністю.</p> <p>88. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності.</p> <p>89. Штрафні та оперативно-господарські санкції.</p> <p>90. Поняття адміністративно-господарських санкцій, їх види.</p>
Рекомендована література	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1; за заг. ред. О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуя, О. М. Шуміла / О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло та ін. – К.: Хай-Тек Прес. 2014 – 368 с.</u> 2. <u>Господарське право України : підручник у 2-х ч., Ч. 2 / Андрєєва О. Б., Гетманець О.П., Гришина І.І. та ін., – Х.: Харк.нац.ун-т внутр. справ, 2014. – 368 с.</u> 3. <u>Конституція України від 28.06.96 р. // Урядовий кур'єр. – 1996. Липень. – № 129-130.</u> 4. <u>Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003 – № 18 (16.02.2003). – № 19-20, № 21-22, Ст. 144 (документ 436-IV, чинний, поточна редакція від 19.08.2022).</u> 5. <u>Господарсько-процесуальний кодекс // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6 (11.02.92). – Ст. 56 (документ 1798-XII, чинний, поточна редакція від 07.05.2022).</u> 6. <u>Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 3 (16.01.2003) № 40–44, Ст. 356 (документ 435-IV, чинний, поточна редакція від 01.08.2022).</u> 7. <u>Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 12 (02.12.2010). – № 2755-VI.</u>
Основна	

	<p>8. <u>Кодекс України з процедур банкрутства: Верховна Рада України; Закон, Кодекс від 18.10.2018 № 2597-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74.</u></p> <p>9. <u>Коваленко, К. В. Правове регулювання створення господарських товариств на підставі модельного статуту / К. В. Коваленко // Право і безпека. - 2013. - № 4 (51). - С. 158-162.</u></p> <p>10. <u>Кулаков В. В. До питання про поняття ліквідації товариства з обмеженою відповідальністю / Кулаков Віталій Вікторович // Право.ua. – 2019. – № 2. – С. 172-176.</u></p>
<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p>	<p>1. <u>Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Верховна Рада України; Закон від 06.02.2018 № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2018. – № 13. – ст.69.</u></p> <p>2. <u>Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263 (документ 755-IV, чинний, поточна редакція від 26.07.2022).</u></p> <p>3. <u>Про захист економічної конкуренції : Верховна Рада України; Закон від 11.01.2001 № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.</u></p> <p>4. <u>Про прокуратуру : Верховна Рада України; Закон від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.</u></p> <p>5. <u>Про Національну поліцію : Верховна Рада України; Закон від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015, № 40-41, ст.379.</u></p> <p>6. <u>Про Державну фіскальну службу України: Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 21.05.2014 № 236.</u></p> <p>7. <u>Про ліцензування видів господарської діяльності : Верховна Рада України; Закон від 02.03.2015 № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.</u></p> <p>8. <u>Про банки і банківську діяльність : Верховна Рада України; Закон від 07.12.2000 №</u></p>

2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №№ 5-6. – Ст. 30.

9. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Верховна Рада України; Закон від 06.09.2005 № 2806-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48 (02.12.2005). – Ст. 483.

10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Верховна Рада України; Закон від 12.07.2001 № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.

11. Про інститути спільного інвестування : Верховна Рада України; Закон від 05.07.2012 № 5080-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 29. – Ст. 337.

12. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Верховна Рада України; Закон від 22.03.2012 № 4618-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 3. – Ст. 23.

13. Про цінні папери та фондовий ринок : Верховна Рада України; Закон від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.

14. Про кооперацію : Верховна Рада України; Закон від 10.07.2003 № 1087-1У // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 5. – Ст. 35.

15. Про особисте селянське господарство : Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 742-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 29. – Ст. 232.

16. Про фермерське господарство : Верховна Рада України; Закон від 19.06.2003 № 973-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.

17. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік [...] від 15.06.2006 № 833.

18. Про заходи щодо забезпечення підтримки та дальшого розвитку підприємницької діяльності : Президент України; Указ від

15.07.2000 № 906/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 29. – С. 70.

19. Правове регулювання страхової діяльності : навч. посіб. / О.П. Гетманець, О.М. Шуміло, Т.В. Колеснік та ін. ; за ред. О.П. Гетманець, О.М. Шуміла. – Київ : Хай-Тек Прес, 2014. – 400 с.

20. Правове регулювання безпеки господарської діяльності в Україні : [кол.] моногр. / за заг. ред. О. П. Гетманець; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. прав. забезп. госп. діяльності. – Харків : Константа, 2019. – 296 с.

21. Перелік органів ліцензування, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609.

22. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти Кабінет Міністрів України; Постанова, Умови, Форма типового документа [...] від 30.12.2015 №1187.

23. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Верхогляд та інші проти України» (заява № 66356/10 та 7 інших заяв) від 08.11.2018 року.

24. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Шепілов і Пасічний проти України» (заява № 10395/14 та № 64287/17) від 08.11.2018 року.

25. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Вишняков проти України» (заява № 25612/12) від 24.07.2018 року, яке набуло статусу остаточного 24.10.2018 року.